

11.05.2017

LJ/4

§ 99

Liikuntalautakunnan lausunto tarkastuslautakunnalle vuoden 2016 arviointikertomuksesta

HEL 2016-004947 T 00 03 00

Lausunto

Liikuntalautakunta antoi lausunnon tarkastuslautakunnalle vuoden 2016 arviointikertomuksen kohdasta 5.9:

Sukupuolten tasa-arvon edistäminen lasten ja nuorten palveluissa

Tarkastuslautakunnan raportissa mainitaan, että tyttöjen ja poikien erilaiset kiinnostuksen kohteet tulee ottaa huomioon virkistyksen ja liikunnan palveluissa, mutta toisaalta stereotyyppisiä asenteita tulee myös haastaa.

Lasten ja nuorten matalan kynnyksen liikuntapalveluiden suunnittelu ja toteuttaminen on perustunut suoraan kysyntään, ja uusien liikuntaryhmien perustamisella on pyritty vastaamaan kulloiseenkin tarpeeseen. Liikuntavirasto saa tiedon liikuntaryhmien tarpeesta yleensä koulujen kautta, jolloin koulun henkilökunta esittää yhdessä oppilaiden kanssa toiveensa siitä, mitä toimintaa halutaan ja mille kohderyhmälle.

Lisäksi liikuntaviraston asiantuntijat ovat jatkuvasti yhteydessä eri sidosryhmiin ja perehtyvät alan tuoreimpaan tutkimustietoon. Tällä tavoin toimintaa voidaan suunnitella ja kohdentaa etenkin niille liikkumattomille tai liikunnallisesti passiivisimmille ryhmille, joiden liikunnan lisäämisellä saadaan aikaan terveyttä edistäviä vaikutuksia.

EasySport-toiminnan puitteissa helsinkiläiset koululaiset voivat osallistua sukupuoleen katsomatta niin paini- kuin tanssitunneillekin. Jokaisella lapsella on sukupuolesta riippumatta yhtäläinen mahdollisuus osallistua kaikkiin tarjolla oleviin lajeihin. Lajitarjontaa on pyritty pitämään niin laajana, kun se resurssit huomioiden on ollut mahdollista. Liikuntaryhmiä järjestetään yhteensä noin 150, ja niistä 10 on kohdennettu pelkästään tytöille ja 9 pelkästään pojille. Lajitarjonnasta löytyy yhteensä noin 25 eri lajia. EasySport-toiminnan liikuntaryhmissä liikkuu viikoittain noin 3 100 lasta, joista hiukan yli puolet on poikia ja hiukan alle puolet tyttöjä. Yläkoululaisten FunAction-liikunnassa suhde on toisinpäin, sillä arviolta n. 60 % osallistujista on tyttöjä ja 40 % poikia. NYT-liikuntatarjottimen tunneille osallistuvista puolestaan noin yksi kolmasosa on miehiä ja kaksi kolmasosaa on naisia.

Muutoin huomionarvoista on, että liikuntavirasto on järjestänyt kulttuurisista syistä jatkuvasti myös sellaisia uimakouluja, jotka on suunnattu ai-

noastaan tytöille. Perinteisesti liikuntaviraston ohjatun liikunnan ryhmiin osallistujista merkittävä osa on naisia ja tyttöjä.

Sukupuolten tasa-arvo avustustoiminnassa

Arviointikertomuksessa todetaan, että liikuntavirasto hallinnoi suurta määrää liikuntatiloja ja että seurakohtaiset avustukset ovat varsin merkittävä toimintamuoto, mutta sukupuoleen liittyvää arviointia ei ole tehty mm. avustuksiin liittyen.

Liikuntavirasto myöntää vuosittain noin seitsemän miljoonaa euroa seuratoiminnan tukemiseen toiminta- ja tilankäyttöavustuksin. Toiminta- ja tilankäyttöavustuksissa painotetaan lasten ja nuorten toimintaa. Toiminta-avustus perustuu seuran vuosittaisiin harrastajamääriin ja tilankäyttöavustuksella tuetaan liikuntaviraston ulkopuolisten liikuntatilojen vuosittaista käyttöä. Avustusten määräytymisperusteena ei tähän mennessä ole ollut sukupuoli, vaan avustus perustuu seuran lasten ja nuorten toiminnan volyyymiin, eli liikuntakertasuoritteisiin. Suurella osalla avustuksia saavista seuroista on aktiiviharrastajina sekä tyttöjä että poikia. On myös avustuksia saavia seuroja, joiden toiminta on painottunut vain tyttöihin tai poikiin. Vuonna 2017 avustuksia saavissa seuroissa harrasti liikuntaa yhteensä 22 866 tyttöä ja 31 505 poikaa.

Liikuntaviraston tiloihin ei seuroille myönnetä tilankäyttöavustusta, mutta tilojen hinnat ovat vahvasti subventoituja etenkin alle 20-vuotiaiden lasten ja nuorten liikunnassa. Liikuntaviraston subventoidut tilavuorot ovat merkittävä tilankäyttöön liittyvä tukemisen muoto.

Tilojen käyttövuoroja on myönnetty liikuntalautakunnan vahvistamien vuorojenjakoperusteiden mukaisesti. Etusijalla on ollut liikunnan kansalaistoiminta ja lasten ja nuorten toiminta.

Vuorojenjakoperiaatteissa ei toistaiseksi ole ollut painotusta tyttöjen tai poikien liikuntaan. Liikuntavirasto myöntää vuorot seuroille, jotka puolestaan itse määrittelevät, minkä ryhmien toimintaan vuoroja käyttävät. Liikuntavirasto myöntää vuoroja eniten lasten ja nuorten liikuntaryhmille. Liikuntavirastolla ei tällä hetkellä ole saatavilla varausjärjestelmästä tarkkaa tietoa siitä, kuinka paljon vuoroja kullekin seuralle on myönnetty vuosittain eli kuinka suurta tukea seuroille subventoitujen tilavuorojen muodossa myönnetään tai kuinka paljon tilavuoroilla liikkuu tyttöjä ja poikia. Tiedossa on, että liikuntavirasto myöntää merkittävästi tilavuoroja mm. voimisteluliikunnan eri lajeihin, cheerleadingiin sekä taitoluisteluun, joiden harrastajista valtaosa on tyttöjä. Esimerkiksi telinevoimistelu on laji, joka liikkuu liikuntaviraston tiloissa (telinevoimistelusalin hinta lasten ja nuorten toiminnassa on 6 euroa/tunti) ja lisäksi liikuntavirasto on hankkinut telinesaleihin vuosittain huipputason telineitä useilla kym-

11.05.2017

LJ/4

menillä tuhansilla euroilla vuosittain tukien myös välinehankinnoilla lajin harrastusmahdollisuuksia.

Kun liikuntaviraston myöntämät avustukset sekä subventoidut tilavuorot muodostavat seurojen tukemisessa kokonaisuuden, tulisi nykytilanne sukupuoleen liittyvän arvioinnin osalta avustuksissa tehdä tarkemmin ja lähtötilanne selvittää ennen tasa-arvon edistämisen toimenpidesuunnitelman tekemistä. Sekä avustusjärjestelmästä että varausjärjestelmästä tulisi saada paremmin tietoa siitä, kuinka paljon tukea kokonaisuudessaan myönnetään eri seuroille, minkälaisessa muodossa tuki myönnetään (toiminta-avustus ja tiloihin kohdistuva tuki) sekä kuinka paljon näissä seuroissa liikkuu poikia ja tyttöjä.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, osastopäällikkö, puhelin: 310 87751
kirsti.laine(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tarkastuslautakunta hyväksyi 12.4.2017 (41 §) vuoden 2016 arviointikertomuksen. Tarkastuslautakunta pyytää 10.5.2016 mennessä liikuntalautakunnan lausuntoa kertomuksen kohdasta 5.9.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, osastopäällikkö, puhelin: 310 87751
kirsti.laine(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 09.05.2017 § 169

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 00099
<http://www.hel.fi>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
800012-62637
Alv.nro
FI02012566

11.05.2017

LJ/4

HEL 2016-004947 T 00 03 00

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta vuodelta 2016:

5.2 Strategiaohjelman ja ympäristöpolitiikan energiatehokkuustavoitteiden toteuttaminen

Arviointikertomuksessa on tunnistettu hyvin energiatehokkuustavoitteiden toteutumisen keskeiset haasteet.

Energiatehokkuusasioiden koordinointi toteutuisi paremmin, mikäli käyttäjäasiakkailla olisi paremmat mahdollisuudet hyödyntää kulutustietoja ja tehdä säästötoimenpiteitä yhteistyössä kiinteistön omistajan sekä kiinteistöhuollon kanssa.

Kaupunkikonsernin energiaseurannan kehitystyötä jatketaan. Jo käynnistyneen kehitystyön tavoitteena on kulutusten lisäksi olosuhteiden ja järjestelmien toiminnan seurannan mahdollistaminen sekä tiedon jakaminen Helsingin kaupungin tavoitteiden mukaisesti.

Kaivumaiden kiertotalouden edellytys on kierrätysalueiden saatavuus. Aluerakentamiskohteiden valmistuttua tarvittavia kierrätysalueita ei ole aikaisempaan tapaan hyödynnettävissä, mikä vaikeuttaa kaivumaiden kiertotalouden hyvää toteutumista.

Energiankulutuksen raportoinnin kehittäminen on jatkuvaa ja merkittävimpien säästökohteiden tunnistamista. Jatkossa kaluston energiatehokkuuteen sekä polttoainevalintoihin tullaan kiinnittämään enemmän huomiota.

Käsittely

09.05.2017 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos: Kappaleen 4 ensimmäinen virke muutetaan muotoon: "Kaupunkikonsernin energiaseurannan kehitystyötä jatketaan."

Esittelijä

kaupungininsinööri
Raimo K Saarinen

Lisätiedot

Janne Penttinen, lakimies, puhelin: 310 38388
janne.penttinen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 04.05.2017 § 203

HEL 2016-004947 T 00 03 00

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi tarkastuslautakunnalle vuoden 2016 arviointikertomuksesta seuraavan lausunnon:

Vuoden 2016 arviointikertomuksessa on käsitelty (kohta 5.6.) suurten liikenneinvestointien sekä tontinluovutuksen koordinoitua.

Kiinteistölautakunta katsoo, että arviointikertomuksesta käy hyvin ilmi aluerakentamishankkeiden ja suurten liikennehankkeiden edellyttämä laaja hallintokuntien välinen yhteistyö. Lisäksi raportista käy hyvin ilmi tontinluovutukselle asetetut keskenään osin ristiriitaiset tavoitteet.

Tontinluovutukselle asetettuja tai siihen välittömästi liittyviä tavoitteita ovat esim. korkeat asuntotuotantomäärät, asuntojen kohtuuhintaisuus sekä asuntotonttien vuokratuotto- ja myyntitulotavoitteet. Painottamalla liian voimakkaasti yhtä tavoitteista mahdollisuudet toteuttaa muut tavoitteet heikkenevät. Jos kaupunki esimerkiksi hakee luovutettavista tonteista aina kovimman mahdollisen hinnan, tulot rakennusoikeusyksikköä kohti nousevat, mutta neuvotteluprosessit pitenevät ja luovutusmäärät pienenevät. Samalla nousevat tonttihinnat olisivat omiaan nostamaan asuntojen yleistä hinta- ja vuokratasoa.

Hyvään maa- ja tonttipolitiikkaan kuulukin keskeisenä osana kysyntään nähden riittävä ja järkevästi hinnoiteltu tonttitarjonta, joka luo edellytykset asuntotuotantomäärien kasvattamiselle ja laadukkaalle asuntotuotannolle. Lisäksi tonttien nopea luovuttaminen sitä mukaan, kun tontit ovat rakentamiskelpoisia, vapauttaa tonttimaahan sitoutuneet pääomat kaupungin käyttöön, mikä osaltaan mahdollistaa puolestaan tonttien rakentamiskelpoisiksi saattamisen edellyttämien investointien tekemisen tarkoituksenmukaisessa aikataulussa. Kaupungin ei siten ole useinkaan tarkoituksenmukaista eikä mahdollista viivyttää tonttien luovutusta arvonnousun toivossa eikä tällainen toiminta muutoinkaan lähtökohtaisesti kuulu hyvään julkisyhteisön harjoittamaan tonttipolitiikkaan.

Kiinteistölautakuntaa toteaa, että tarkastuslautakunnan selvitys ja johdopäätökset ovat oikeat ja että AM-ohjelman raportointia koskeneet puutteet on korjattavissa keskushallinnon kanssa tarkennettavalla ohjeistuksella.

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Pirkko Vainio

Lisätiedot

Peter Haaparinne, kehityspäällikkö, puhelin: 09 310 31864
peter.haaparinne(a)hel.fi

11.05.2017

LJ/4

Pelastuslautakunta 02.05.2017 § 54

HEL 2016-004947 T 00 03 00

Päätös

Vuonna 2016 tarkastuksen erityiskohteena oli pelastuslaitoksen osalta ensihoitoketjun toimivuus ja tuloksellisuus. Tarkastuslautakunta toteaa, että ensihoidon tuloksellisuutta voidaan pitää useilla eri mittareilla mitaten korkeatasoisena. Ensihoidon kasvanut tehtävämäärä on heikentänyt palvelun sujuvuutta, mutta muut mittarit ovat pääosin pysyneet ennallaan viime vuosina. Taloudellisuus yksikkökustannuksilla mitattuna on pysynyt samalla tasolla aiempiin vuosiin nähden. Työelämän laatu työtyytyväisyydellä mitattuna on ollut hyvällä tasolla ja se on pysynyt melko samana. Palveluprosessin sujuvuutta kuvaavat tehtäväsidonnaisuus ja palvelutasoindeksi ovat heikentyneet jatkuvasti kasvaneen tehtävämäärän vuoksi, mutta vuonna 2016 tavoittamis- ja lähtöviive parainivat, vaikka niihin liittyvät pelastuslaitoksen sitovat tavoitteet eivät toteutuneetkaan. Sekä potilasturvallisuus että potilastyytyväisyys ovat pysyneet korkealla tasolla. Myös laadunvalvonta on korkeatasoista ja vaikuttavuus on saatavilla olevalla mittarilla mitattuna erinomaisella tasolla. Palveluprosessin sujuvuuden heikentyminen joiltakin osin ei ole, ainakaan vielä, heijastunut ensihoitopalvelun potilastyytyväisyyteen tai vaikuttavuuteen.

Tarkastuslautakunta toteaa, että pelastuslaitoksen ja sosiaali- ja terveysviraston tulee ensihoitoprosessin kehittämiseksi täydentää päivystystyöryhmää ja potilasohjaustyöryhmää sosiaali- ja terveydenhuollon ikääntyneiden kotihoidon ja ympärivuorokautisen hoidon lääkäripalvelujen, ympärivuorokautisten hoitolaitosten sekä psykiatrian- ja päihdepalvelujen asumispalveluista vastaavilla henkilöillä. Lisäksi sosiaali- ja terveysviraston tulee lyhentää päivystyssairaaloiden päivystyspotilaiden luovutusaikoja ja parantaa siirtokuljetusten sujuvuutta.

Pelastuslaitos toteaa, että se tekee jatkuvasti yhteistyötä ensihoitopalvelun sidosryhmien kanssa kotihoidon ja ympärivuorokautisen hoidon puutteiden aiheuttaman kuormituksen poistamiseksi ensihoidon palveluketjusta.

Pelastuslautakunnalla ei ole asiassa muuta lausuttavaa.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi

Taloushallintopalvelu-liikelaitoksen jk 27.04.2017 § 7

HEL 2016-004947 T 00 03 00

Lausunto

Tarkastuslautakunta on pyytänyt Taloushallintopalvelu-liikelaitoksen johtokunnalta lausuntoa vuoden 2016 arviointikertomuksen kohdasta 3.3, joka koskee kaupungin hallintokunnille antamaa tilinpäätösohjetta sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteumatietojen dokumentoinnista sekä niissä havaituista puutteista.

Tarkastuslautakunta toteaa vuoden 2016 arviointikertomuksessa, että ”Vuoden 2013 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta totesi, että tilinpäätöksen laatimisesta vastaavien kaupunginkanslian ja taloushallintopalvelun tulee varmistaa, että sitovien toiminnallisten tavoitteiden dokumentointi on riittävää. Taloushallintopalvelun (Talpa) johtokunta totesi lausunnossaan 25.4.2014, että Talpa on omalta osaltaan tilinpäätösprosessin suunnittelussa ja toteuttamisessa varmistanut sen, että virastot ja laitokset ovat dokumentoineet sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen riittävästi ja selkeästi. Vuoden 2015 arviointikertomuksessa annetuissa lausunnoissa Talpan johtokunta toisti tämän näkemyksen. Arvioinnin perusteella Talpa ei kuitenkaan varmista, että hallintokunnat toimisivat tilinpäätösohjeen mukaisesti. Edelleen on mahdollista, että sitovien tavoitteiden dokumentointikuvaus puuttuu kokonaan tai että osaa tavoitteista ei ole ohjeen mukaisesti dokumentoitu, tai osaa tavoitteista ei ole ohjeen mukaisesti dokumentoitu, tai dokumentoinnista puuttuu ohjeen edellyttämät laatijan nimi ja päivämäärä.”

Tarkastuslautakunta toteaa edelleen, että ”Taloushallintopalvelu-liikelaitoksen tulee varmistaa, että tilinpäätöstyötilaan toimitetaan sitovien toiminnallisten tavoitteiden dokumentointikuvaus ja siihen liittyvät tiedot tilinpäätösohjeen mukaisesti.”

Taloushallintopalvelu-liikelaitoksen johtokunta toteaa lausuntonaan, että tilinpäätösohjeissa on kiinnitetty erityistä huomiota asian ohjeistukseen. Tilinpäätösohjeen mukaisen materiaalin kontrollointi ja vastaanottaminen työtilaan on vastuutettu Taloushallintopalvelussa ao. työtilasta vastaavalle henkilölle. Työtilasta tarkistetaan, että kaikilta hallintokunnilta on saatu sitovien toiminnallisten tavoitteiden dokumentointikuvaus ja/tai myös erillisenä liitteenä dokumentointikuvaukseen liittyvät tilinpäätösohjeen mukaiset tiedot. Jatkossa tullaan kiinnittämään erityistä huomiota siihen, että myös raportti tai laskelma on kuvauksen liitetie-

11.05.2017

dostona, eikä pelkkä viittaus asiaan riitä. Samoin tullaan kiinnittämään erityistä huomiota siihen, että dokumentista löytyvät laatijan nimi ja päiväys.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tuija Kuivalainen

Lisätiedot

Tuija Kuivalainen, toimitusjohtaja, puhelin: 310 25100
tuija.kuivalainen(a)hel.fi
Päivi I Turpeinen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 25220
paivi.i.turpeinen(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 12.04.2017 § 41

HEL 2016-004947 T 00 03 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä arviointikertomuksen vuodelta 2016 sekä hankkia siitä kaupunginhallitukselta ja muilta kaupungin toimielimiltä tarvittavat lausunnot 10.5.2017 mennessä toimitettaviksi kaupunginvaltuustolle yhdessä arviointikertomuksen kanssa.

Lisäksi lautakunta päätti perua kokouksensa 19.4.2017.

Käsittely

12.04.2017 Ehdotuksen mukaan

Tarkastuslautakunta päätti todeta, ettei Wille Rydman esteellisenä osallistunut arviointikertomuksen kohdan 5.16 Kulttuuristrategian hyvinvointitavoitteiden toteutuminen käsittelyyn eikä ollut läsnä sitä käsiteltäessä. Tältä osin puheenjohtajana toimi varapuheenjohtaja Pentti Arjärvi.

Tarkastuslautakunta päätti todeta, ettei Jaana Lamminperä esteellisenä osallistunut arviointikertomuksen kohdan 5.8 Asunto- ja maankäyttöpolitiikka hyvinvoinnin edistämiseksi käsittelyyn eikä ollut läsnä sitä käsiteltäessä.

05.04.2017 Ehdotuksen mukaan

04.05.2016 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Pirjo Hakanpää

11.05.2017

LJ/4

Lisätiedot

Timo Terävä, arviointipäällikkö, puhelin: 310 43126
timo.terava(a)hel.fi